

УДК 343.98

*О. В. Одерій***ВІДКРИТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ
(ОКРЕМИЙ АСПЕКТ)**

Постановка проблеми. Актуальність досліджуваної проблеми зумовлюється тим, що початковий етап розслідування в структурі слідчої діяльності має виключно важливе, ключове значення, оскільки саме тут закладають фундамент для встановлення обставин учиненого кримінального правопорушення, винуватості конкретної особи, а також виявляють і збирають більшість доказів. Організація розслідування на цьому етапі передбачає головним чином роботу з виявлення інформації, її опрацювання й оцінювання. У результаті цієї діяльності висувають версії та визначають напрями розслідування, ухвалюють відповідні рішення, забезпечують їх виконання. Надалі цей процес відбуватиметься шляхом уточнення завдань та ухвалення нових рішень з урахуванням отриманих даних і результатів, завдяки чому слідчий має можливість прогнозувати процес розслідування загалом [1]. Разом із тим практика свідчить, що саме початок досудового розслідування й викликає найбільші труднощі у слідчих.

Мета статті – критично проаналізувати теоретико-процесуальну базу початкового етапу досудового розслідування в межах відкриття кримінального провадження й надати орієнтири щодо вирішення виявленої проблеми.

Виклад основного матеріалу дослідження. Новий Кримінальний процесуальний кодекс (далі – КПК) України [2] вніс суттєві зміни в організацію проведення кримінального провадження, більшість із яких викликали дискусії серед науковців і практиків [3; 4, с. 33; 5; 6; 7], особливо це стосується тих положень, які прямо вплинули на порядок початку досудового розслідування. Це пов'язано з тим, що за КПК 1960 року мала місце стадія порушення кримінальної справи, сутність якої полягала в установленні наявності або відсутності матеріально-правових і процесуальних передумов розслідування. Заяви, які подавали до міліції, розглядали фактично всі служби: і дільничні інспектори, й оперативні служби. Там, де були ознаки злочину, слідчі виносили постанову про порушення кримінальної справи, а де були сумніви, то проводилася перевірка (у три-, а інколи й у десятиденний строк закон дозволяв це робити), в якій могли брати участь співробітники всіх вищеназваних служб (за необхідності). За результатами перевірки ухвалювали рішення щодо порушення

або відмови в порушенні кримінальної справи. Тобто існував «фільтр» для вивчення отриманого матеріалу і прийняття щодо нього відповідного рішення¹. Поряд із цим у середовищі науковців лунали критичні висловлювання про такий порядок розгляду заяв і повідомлень про вчинені правопорушення. Так, Ю.В. Деришев вважає, що стадія порушення кримінальної справи має «формальний характер» [9, с. 34]. Н.А. Власова пропонує ліквідувати цю стадію та повернутися до правил, які діяли в дореволюційній Росії, посилаючись на те, що вітчизняне дореволюційне судочинство та законодавство закордонних держав не передбачають ані самостійної стадії, ані окремого процесуального акта порушення кримінальної справи [10, с. 18]. У 2003 році вітчизняні процесуалісти: Ю.М. Грошевий, Е.О. Дідоренко, Б.Г. Розовський – ставили під сумнів доцільність її існування й висловлювалися за те, щоб розглянути питання про «виключення з КПК стадії порушення справи та встановлення повноцінного розслідування й дізнання з моменту надходження заяви чи повідомлення про підготовлюваний або вчинений злочин» [11]. Під час реформування кримінального процесуального законодавства на теренах колишнього СРСР також поставало питання про необхідність виокремлення початку досудового (попереднього) розслідування з моменту подачі заяви чи повідомлення до відповідних органів. Зокрема, Л.В. Головкин в ході моніторингу реформи кримінально-процесуального законодавства Республіки Казахстан² висловив думку про необхідність відмовитися не стільки від конструкції «дослідчої перевірки», скільки від конструкції порушення кримінальної справи як акта, що відмежовує «непроцесуальну» діяльність від діяльності «процесуальної» [14]. У свою чергу, російські науковці зазначають, що дотримання принципу «немає стадії – немає проблем» може бути виправдано тільки у випадку чіткого розуміння, об'єктивної й далекоглядної оцінки процесуальних наслідків такого рішення. Це питання є дуже актуальним для подальшого розвитку кримінально-процесуального законодавства обох держав – України та Росії (курсив наш – О. О.) [15], бо й російський законодавець перебуває в постійному пошуку оптимального варіанта регулювання стадії порушення кримінальної справи, вживаючи спроби її видозмінити [16, с. 131]. Отже, О.В. Капліна робить слушний висновок, що відмова від стадії порушення кримінальної справи та надання можливості кожній особі, яка вважає, що її права порушено й щодо неї вчинено кримінальне правопорушення, звернутися до органів досудового розслідування з відповідною заявою, відбулися не на пустому місці [17, с. 289].

З ліквідацією стадії порушення кримінальної справи значно збільшилося навантаження на слідчих, бо серед іншого усунуто своєрідний фільтр, що

¹ Оперативне реагування на зазначені звернення громадян здійснювалося в усіх випадках, проте тільки 30% заяв і повідомлень містили достатні дані про вчинення злочину, відповідно, за ними здійснювалося повноцінне розслідування. За іншими 70% заяв і повідомлень, які не містили таких відомостей, приймалося рішення про відмову в порушенні кримінальної справи [8].

² До речі, КПК України зразка 2012 р. взято за основу для розробки нового КПК Республіки Казахстан, який уже 4 липня 2014 року був прийнятий і з 1 січня 2015 року вступив у дію [12; 13].

відсіває інформацію про дії, які не містять ознак злочину або через зазначені в законі умови не підлягають переслідуванню в кримінальному порядку, а це однаково важливо як для забезпечення прав і законних інтересів громадян, так і для запобігання злочинам [16, с. 131]. Натепер усі заяви розглядають слідчі, фактично суспільству запропоновано всі соціальні конфлікти вирішувати за допомогою правоохоронних органів шляхом здійснення кримінального провадження, позначивши їх терміном «злочин» [18, с. 237–238].

Стаття 214 чинного КПК України «Початок досудового розслідування» зобов'язує слідчого, прокурора невідкладно (не пізніше 24 годин) після надходження заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі – ЄРДР) і розпочати розслідування. В означеній нормі (так само як і в інших) немає положень щодо необхідності попередньої перевірки таких відомостей, що було необхідним для встановлення підстав для порушення кримінальної справи за КПК 1960 р. (ст. 94) [19]³. Отже, суттєво зменшується можливість для слідчого, прокурора за такий короткий час прийняти обґрунтоване рішення щодо початку досудового розслідування, а ризик його почати (досудове розслідування) без достатніх на те підстав (або за наявності в заяві свідомо неправдивих відомостей) збільшується. Науковці прямо визначають, що внесення до ЄРДР усіх заяв і повідомлень, у яких мають місце лише загальні відомості, що викладені в інтерпретації заявника, вказують на ознаки вчиненого кримінального правопорушення (навіть не завжди персоніфікованого та без належного повідомлення заявника щодо кримінальної відповідальності), призводить до суттєвого збільшення кількості матеріалів, що знаходяться у провадженні слідчого [20, с. 57]. Невипадково у проведеному нами дослідженні 60,18% опитаних респондентів прямо вказали на вкрай замалий строк (24 години) для прийняття рішення щодо внесення відомостей до ЄРДР і бажали б його збільшити до трьох діб (35,3%), п'яти (12,93%) або повернутися, як і раніше, до 10 діб (23,49%). Більше того, неоднозначність тлумачення положень ст. 214 КПК України призвела до того, що всупереч чинному законодавству, але як засіб виходу з наведеної ситуації Наказом Генеральної прокуратури України від 14.11.2012 № 113 унесено зміни щодо терміну внесення відомостей до ЄРДР, збільшено його до 7 днів у випадках, якщо в заяві, повідомленні, всупереч вимогам ч. 5 ст. 214 КПК України, не наведено достатньої інформації про вчинене кримінальне правопорушення [21]. І хоча згадуване «Положення» ще у 2013 році скасовано [22], як приклад реалізації таких змін наведемо ситуацію, коли заявник звернувся зі скаргою до слідчого судді на бездіяльність прокурора Гірницького району м. Макіївки, бо той не відреагував на

³ Більше того, за відсутності стадії порушення кримінальної справи припинилася й багаторічна дискусія між криміналістами та процесуалістами про допустимість проведення судових експертиз до порушення кримінальної справи з метою встановлення ознак злочину. Указане положення стосується «довідок», «висновків спеціаліста» й інших документів, що надавались у стадії порушення кримінальної справи обізнаними особами. Звідси судова експертиза може призначатись одразу після реєстрації повідомлення про правопорушення. Це стосується й процедури отримання зразків, необхідних для проведення експертизи (ст. 245 КПК України).

заяву про вчинене правопорушення й не вніс її до ЄРДР. Відмовляючи в задоволенні вимог заявника, слідчий суддя в ухвалі зазначив, що «... за заявою ОСОБА_2 не сплинув встановлений Положенням про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань, затверджений семиденний строк, у зв'язку з чим немає достатніх підстав вважати незаконною бездіяльність прокурора Гірницького району міста Макіївки» [23].

Можна погодитися з думкою тих науковців-криміналістів, які вважають, що попереднє оцінювання окремого повідомлення провадиться безпосередньо після або під час його отримання [24, с. 29], тобто ще до внесення до ЄРДР уповноваженою на те особою, оскільки без аналізу й оцінювання отриманих відомостей неможливо прийняти правильне рішення щодо його реєстрації. Зрозуміло, що на кожному наступному етапі процесуальної діяльності уповноважена особа знову й знову аналізує та оцінює ту інформацію, яку вона має, проте загальні критерії такого оцінювання певною мірою відрізняються від критеріїв на початковому етапі розслідування. Більше того, на початковому етапі процесу доказування вся інформація, яка знаходиться в орбіті слідства й має значення для вирішення питання про винність підозрюваного, має не достовірний, а швидше ймовірний характер, і тільки в процесі розслідування ці ймовірні знання повинні перетворитися на достовірні [25, с. 92]. На підтвердження цього положення можна навести приклади ситуацій, коли в заяві фізичної або юридичної особи повідомлено про певне кримінальне правопорушення, проте пізніше це повідомлення не підтверджується. Водночас зустрічаються й ситуації, де, навпаки, у повідомленнях недостатньо даних, які свідчать про ознаки злочину. І якщо в першому випадку ситуація є зрозумілою, то в другому, виходячи з положень ст. 214 КПК України та їх криміналістичного розуміння, слідчий теоретично має таку альтернативу:

а) невідкладно внести відповідні відомості до ЄРДР і розпочати розслідування, під час якого й з'ясується його обґрунтованість або безпідставність;

б) передбачений ст. 214 КПК України час (а це 24 години, які починають спливати з моменту надходження інформації) використати для доповнення первинного матеріалу задля встановлення ознак кримінально-караного діяння, характеру й розміру шкоди, вже за наявними результатами (тобто підставами) прийняти більш виважене рішення про початок кримінального провадження або відмовити в провадженні. Проте юридичного (насамперед кримінально-процесуального) інструментарію для такої діяльності слідчий практично позбавлений.

Що ж стосується реальної дійсності, то один із авторів чинного КПК України Л.М. Лобойко засвідчив, що на практиці положення ч. 1 ст. 214 КПК України переважно й розуміють як можливість співробітників оперативних підрозділів протягом 24 годин здійснювати перевірку заяв, повідомлень та іншої інформації про кримінальні правопорушення. На підставі Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події та положень про комісії, затвердженої Наказом

Міністерства внутрішніх справ України від 19.11.2010 № 1050, первинну інформацію спочатку реєструють у журналі Єдиного обліку, а після перевірки цю інформацію можна перенести до ЄРДР. Перевірку здійснюють співробітники оперативних підрозділів, як правило, шляхом відібрання пояснень. У разі відсутності підстав для внесення до ЄРДР оперативні співробітники «списують» заяву у справу органу внутрішніх справ, не посилаючись на жодну статтю КПК України чи іншого закону. «Списування» в такий спосіб заяв не передбачене законами й навіть відомчими нормативними актами (на відміну від обов'язку попередити особу про кримінальну відповідальність за завідомо неправдиве повідомлення про вчинення кримінального правопорушення) [26]. Отже, з одного боку, наявна ситуація (особливо в частині «списування» заяв) є настільки процесуально некомфортною, що той самий Л.М. Лобойко її прямо визнав як неформальну практику початку досудового розслідування, яка не позбавлена корупційного аспекту [26, с. 44], а з іншого боку, слідча практика вимушено на свій розсуд (і не в останню чергу заради раціональності) використала (спожила) *правовий вакуум* (курсив наш – О. О.) в частині невизначеності юридичного статусу (а отже, і процесуального інструментарію), що існує з моменту отримання інформації про кримінальне правопорушення й до внесення відомостей до ЄРДР, використовуючи визначений КПК України час (до 24 годин) для перевірки отриманої інформації про можливе правопорушення. Навіть процесуалісти обережно припустили, що лише на перший погляд урегульована в ст. 214 КПК України діяльність із розгляду первинної інформації зводиться до «автоматичного обов'язку слідчого або прокурора не пізніше 24 годин внести відомості до ЄРДР (тобто у випадку отримання первинної інформації початок розслідування є «питанням часу»), оскільки аналіз інших положень КПК 2012 р, а також поглиблене опрацювання змісту ст. 214 дає підстави говорити про можливість невнесення відомостей до ЄРДР в окремих випадках» [27]. Діяльність і процесуальні повноваження уповноваженої службової особи в період «правового вакууму» чи (за І.І. Статівую) «питання часу» не виписані жодним правовим актом, у тому числі й КПК України, за винятком ст. 214 КПК України, де концептуально окреслено часову межу настання певного кримінально-процесуального результату.

Очевидно, скасування стадії порушення кримінальної справи задумувалося як один із засобів виключення приховувань злочинів, наближення правового регулювання кримінально-процесуальної діяльності до міжнародних стандартів у забезпеченні високого рівня прав особи, проте окремі науковці наголошують, що «бажаних» результатів не досягнуто [28, с. 157]. Більше того, з одного боку, адвокати зауважують, що з початку введення в дію КПК 2012 року особливого поширення набули факти протиправної відмови в реєстрації в ЄРДР заяв і повідомлень про злочини [29], а з іншого – культивується думка, що саме тепер існують дієві корупційні механізми на початковому етапі досудового розслідування (спочатку в засобах масової інформації «достовірні джерела» у правоохоронних органах викидають потріб-

ний матеріал, а потім із посиланням на публікацію відкривають кримінальне провадження, яке потім закривають «за реабілітуючими обставинами» за певну винагороду [30]). Серед чинників, які призводять до укриття злочинів проти довкілля під час отримання, реєстрації та прийняття рішення про початок кримінального провадження, найпоширенішими є:

- а) низькі професійні якості співробітників правоохоронних органів;
- б) корислива або інша особиста зацікавленість;
- в) недобросовісне чи недбале ставлення до своїх службових обов'язків;
- г) шантаж, погрози й інші злочинні дії щодо співробітника правоохоронних органів, до компетенції якого входить прийняття рішення про внесення інформації до ЄРДР і прийняття рішення про початок кримінального провадження.

Викладене вище істотно ускладнює забезпечення правильної та одноманітної реалізації положень нового КПК України, а тому й не виключає помилок у його правозастосуванні. Невипадково певні служби, виходячи з того, що неефективний кримінальний процес не може бути справедливим кримінальним процесом, спеціально розробили адресні пам'ятки для своїх співробітників для полегшення дій останніх у разі виявлення екологічних правопорушень [31].

З огляду на наведені складності зрозуміло постає позиція окремих науковців, які вважають, що практика реалізації приписів ст. 214 КПК України підтверджує нагальну потребу в поверненні до слідчої перевірки заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення [18, с. 240; 32, с. 47]. Варто звернути увагу на відсутність єдності поглядів на це питання й серед практиків. Так, 60,57% опитаних нами слідчих підтримують ідею повернення до здійснення дослідчої перевірки заяв і повідомлень про вчинене кримінальне правопорушення, тоді як 37% опитаних респондентів є прихильниками чинної процедури відкриття кримінального провадження.

Висновки. Отже, наведений матеріал зайвий раз засвідчує необхідність проведення ґрунтовного обговорення цієї проблеми з широким залученням науковців і практиків, напрацюванням відповідних рекомендацій, оскільки згадувана проблема ще чекає на свою теоретичну розробку та процесуальне врегулювання.

Література

1. Поддубная О.А. Расследование преступлений на первоначальном этапе (уголовно-процессуальные и организационные вопросы) : дисс. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / О.А. Поддубная. – Ростов н/Д, 2002. – 288 с.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України, прийнятий Верховною Радою України Законом № 4651-VI від 13.04.2012. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України» № 4652-VI від 13.04.2012. – Х. : Право, 2012. – 392 с.
3. Филин Д.В. Уголовный процесс Украины: система и структура права, законодательства, деятельности / Д.В. Филин // Междунар. ассоциация содействия правосудию [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.iaaj.net/node/1464>.
4. Лобойко Л. Початок досудового розслідування за новим КПК / Л. Лобойко // Новели Кримінального процесуального кодексу України 2012 р. : зб. ст. – К. : Істина, 2012. – С. 33–43.
5. Революційні новації кодексу вимагають від правників підвищення кваліфікації та зміни правосвідомості // Закон і Бізнес. – 2013. – № 49 (1139). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zib.com.ua/ua/45781.html>.

6. Реалізація нового КПК України: перші результати : [моніторинговий звіт] / Центр політико-правових реформ. – К., 2013. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.pravo.org.ua/files/___2013-3.
7. Банчук О. Новий КПК і адвокати: питання на межі добра й зла / О. Банчук // Українська правда. – 2013. – 21 трав. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pravda.com.ua/columns/2013/05/21/6990340>.
8. Фаринник В.І. Початок досудового розслідування за Кримінальним процесуальним кодексом України / В.І. Фаринник // Юридичний вісник України. – 2012. – № 24. – 16–22 черв. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://smi.liga.net/print/articles/2012-06-21/5858900-rochatok_dosudovogo_rozsl_duvannya_za_krim_nalnim_protseualnim_kodeksom_ukra_ni.htm.
9. Деришев Ю.В. Стадія возбуждения уголовного дела – реликт «социалистической законности» / Ю.В. Деришев // Российский следователь. – 2003. – № 8. – С. 34–36.
10. Власова Н.А. Стадію возбуждения уголовного дела необходимо реформировать / Н.А. Власова // Юридический консультант. – 2000. – № 2. – С. 18–20.
11. Грошевий Ю. Кримінально-процесуальні аспекти оперативно-розшукової діяльності / Ю. Грошевий, Е. Дідоренко, Б. Розовський // Право України. – 2003. – № 1. – С. 73–78.
12. Байрак М. У Казахстані планують розробити КПК, схожий на український, хоч і вважають його дещо гуманним / М. Байрак // Закон і Бізнес. – 2013. – № 48 (1138). – 30.11–06.12. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zib.com.ua/ua/45257-u_kazahstani_virishili_rozrobiti_kpk_shozhiy_na_ukrainskiy.html.
13. Семенов В.А. Досудебное производство по новому Уголовно-процессуальному кодексу Республики Казахстан / В.А. Семенов // Отрасли права: аналитический портал [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://xn---7sbbaj7auwnffhk.xn-plai/article/18940>.
14. Головкин Л.В. Актуальные направления реформы уголовного судопроизводства в Республике Казахстан / Л.В. Головкин // Zakon.kz : информ. агентство [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.zakon.kz/140093-aktualnye-napravleniya-reformy.html#_ftn1.
15. Прокопова А.А. Проблемы доследственной проверки в уголовно-процессуальном праве Республики Казахстан / А.А. Прокопова // Қазіргіза манғығылы мыңөзекті мәселелері: Халықаралық ғылым-тәжіриб. конф. мат-дары = Актуальные вопросы современной науки : материалы Междунар. науч.-практ. конф. / отв. ред.: Д.Т. Кенжетаяев, З.С. Токубаев. – Караганды : Караганд. акад. МВД РК им. Баримбека Бейсенова, 2012. – С. 337–338.
16. Рябинина Т.К. Негативные последствия упразднения стадии возбуждения уголовного дела / Т.К. Рябинина, Я.П. Ряполова // Кримінальне провадження: новіші процесуальної теорії та криміналістичної практики : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Таврійського нац. ун-ту ім. В.І. Вернадського (Сімферополь – Алушта, 18–19 квіт. 2013 р.). – Сімферополь : [б. в.], 2013. – С. 130–131.
17. Капліна О.В. Кримінальний процесуальний кодекс України: час підводити підсумки (до річниць застосування) / О.В. Капліна // Актуальні проблеми кримінального права, процесу та криміналістики : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 20-річчю Нац. акад. правових наук України (м. Одеса, 1 листоп. 2013 р.). – Одеса : Фенікс, 2013. – С. 287–291.
18. Волобуєв А.Ф. Проблеми питання початку досудового розслідування / А.Ф. Волобуєв // Актуальні проблеми кримінального права, процесу та криміналістики : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 20-річчю Нац. акад. правових наук України (м. Одеса, 1 листоп. 2013 р.). – Одеса : Фенікс, 2013. – С. 237–240.
19. Уголовно-процессуальный кодекс Украины : [науч.-практ. комент.] / [Ю.П. Аленин, М.Р. Аракелян, Е.Н. Гидулянова и др.] ; под общ. ред. В.Т. Маляренко, Ю.П. Аленина. – 5-е изд., доп. – Х. : Одиссей, 2009. – 1008 с.
20. Журавель В.А. Новый уголовный процессуальный кодекс Украины: взгляд криминалиста / В.А. Журавель // Криміналіст первопечатный. – 2014. – № 8. – С. 56–63.
21. Про внесення змін до Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань : Наказ Генеральної прокуратури України від 14 листоп. 2012 р. № 113 // документ. UA [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://document.ua/pro-vnesennja-zmin-dopolozhennja-pro-porjadok-vedennja-edin-doc134640.html>.
22. Про внесення змін та доповнень до Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань : Наказ Генеральної прокуратури України від 25 квіт. 2013 р. № 54 // Закон і Норматив [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon-i-normativ.info/index.php/component/lica/?href=0&view=text&base=1&id=1285809&menu=1>.
23. Архів Гірницького районного суду м. Макіївки Донецької обл. Кримін. справа № 267/605/13-к.
24. Павлов Н.Е. Производство по заявлениям, сообщениям о преступлениях / Н.Е. Павлов. – Волгоград : Изд-во ВСШ МВД СССР, 1979. – 54 с.

25. Мельник В.В. Искусство доказывания в состязательном уголовном процессе / В.В. Мельник. – М. : [б. и.], 2000. – С. 92.
26. Лобойко Л.М. Неформальні практики початку досудового розслідування: антикорупційний аспект / Л.М. Лобойко // Актуальні питання досудового розслідування та сучасні тенденції розвитку криміналістики : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 5 груд. 2014 р.). – Х. : ХНУВС, 2014. – С. 42–44.
27. Статів І.І. Чи збережена в новому КПК України стадія порушення кримінальної справи? / І.І. Статів // Підприємництво, господарство і право. – 2012. – № 12. – С. 86–89.
28. Титов А.Н. О начале досудебного производства в Украине / А.Н. Титов // Актуальні проблеми господарського, цивільного і кримінального права та процесу : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Донецьк, червень 2013 р.). – Донецьк : ДонУЕП, 2013. – С. 155–158.
29. Баганець О. Проблеми в застосуванні КПК 2012 року / О. Баганець // Адвокатська компанія «Оберіг» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://baganets.com/public/problemi-v-zastosuvann-kpk-2012-roku.html>.
30. Москаль Г.Г. Милиция начала «зарабатывать» на закрытии уголовных дел / Г.Г. Москаль [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://news.mail.ru/inworld/ukraina/global/112/incident/13459539/?frommail=1>.
31. Пам'ятка працівнику державної лісової охорони щодо документального оформлення дій лісопорушників: правові, тактичні, психологічні аспекти та поради // Правозастосування в лісовому господарстві України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://lespravo.org.ua/uploads/doc/11_12_40_3129.pdf.
32. Белкин А.Р. Возбуждение уголовного дела в Украине и России / А.Р. Белкин // Криминалист первопечатный. – 2014. – № 8. – С. 41–45.

А н о т а ц і я

Одерий О. В. Відкриття кримінального провадження (окремий аспект). – Стаття.

У статті, з огляду на положення Кримінального процесуального кодексу України (2012 р.), розглянуто одну з проблем, яка виникає на початковому етапі досудового розслідування кримінальних правопорушень, зокрема під час відкриття кримінального провадження. Проаналізовано теоретичну та правову базу згаданого етапу й розглянуто думки науковців стосовно цього. Наведено емпіричні дані щодо досліджуваних питань. Окреслено орієнтири для подальшої дослідницької роботи задля вирішення виявленої проблеми.

Ключові слова: слідчий, початковий етап досудового розслідування, прийняття рішення, кримінальне правопорушення.

А н н о т а ц и я

Одерий А. В. Открытие уголовного производства (отдельный аспект). – Статья.

В статье, исходя из положений Уголовного процессуального кодекса Украины (2012 г.), рассмотрена одна из проблем, возникающая на первоначальном этапе досудебного расследования уголовных правонарушений, в частности при открытии уголовного производства. Проанализирована теоретическая и правовая база указанного этапа и рассмотрены мнения ученых относительно этого. Приведены эмпирические данные по исследуемым вопросам. Очерчены ориентиры для дальнейшей исследовательской работы для разрешения выявленной проблемы.

Ключевые слова: следователь, первоначальный этап досудебного расследования, принятие решения, уголовное правонарушение.

S u m m a r y

Oderii A. V. Opening of criminal production (separate aspect). – Article.

Coming from positions of code of criminal procedure of Ukraine (2012) one of problems is considered in the article, arising up on the primary stage of pre-trial investigation of criminal offences, in particular – at opening a criminal production. The theoretical and legal base of this stage is analyzed and the opinions of scientists regarding this are considered. Empiric data over are brought on investigated questions. Reference-points are outlined for further research work for permission of the educed problem.

Key words: investigator, primary stage of pre-trial investigation, decision-making, criminal offence.